

fatte mig i stor Nørdhed. Ogsaa jeg finder, at der ingen som helst Grund eller Trang er til at gjøre nogen Forandring i Sogneforstanderbets Sammensætning. Sogneforstanderskabet har vist sig at være en god Communalbestyrelse, og der er, saavidt jeg har kunnet erfare, og jeg har dog havt en heel Deel Leilighed til at indhøste Erfaringer i dette Punkt, ingen Trang til en Forandring. Jeg har aldrig hørt nogen Sognebeboer anke over den Maade, hvorpaa Sogneforstanderskabet er sammensat; jeg kan ikke paa nogen Maade billige, at Præsten; de Fattiges naturlige Forsørger og Talsmand, skal udelukkes af Forstanderskabet, og ligesaa lidet som jeg kan billige hans Udelukkelse, ligesaa lidet kan jeg finde det rigtigt, at Præsten selv skulde kunne begjære sig fritagen for Bestyrelsen af Fattig- og Skolefager. Det vil ikke være saa ualmindeligt, at en nyvalgt Præst, der er ubekjendt med Sagerne paa Landet, vil forlange sig fritagen for et saadant Hverv, navnlig paa Grund af Regnskabsførelsen og det dermed forbundne Arbeide; men naar en Præst et Aars Tid eller to har havt med disse Sager at gjøre, vil han, hvis han nogenlunde er, som en Præst bør være, føle sig naturlig hen dragen og faae Lyst til at deeltage i deres Besørgelse, og snart føle sig hjemme deri. Den ærede Forslagsstiller har meget rigtig bemærket, at der ikke vilde være stor Frygt for, at Præsten ofte udelukkes fra Formandspladsen i disse Sager. Sogneforstanderskabet er nemlig allerede nu temmelig meget bebyrdet med Arbeide, og dette Lovforslag vil ikke lidet forøge Byrden. De, som kjende Noget til, hvorledes Sogneforstanderskaberne ere sammensatte, ville vide, at de ere sammensatte af større og mindre Gaardeiere, eller endog af endnu mindre Jordbrugere, hvis Stilling er saaledes, at de selv med egen Haand maae deeltage i deres Bedrift. Sogneforstanderskabets Arbeider for dre imidlertid en stor Opoffrelse af Tid, og der har derfor vist sig og viser sig daglig mere og mere, efter som det Arbeide, der paalægges Sogneforstanderskaberne, forøges, Ulyst til og

Frygt for at deeltage deri, saa at det bliver vanskeligere og vanskeligere at faae Noget dertil. Det er saale des næsten en Undtagelse, at en dygtig og begavet Mand, naar han engang har været valgt til Sogneforstander og altsaa kan undslaae sig, modtager Gjenvalg, skjøndt det dog først er da, at han ved sin Erfaring ret kan begynde at virke. Det vil desuden, som før bemærket, være urigtigt at nægte Præsten Ret til ifølge sin Stilling at være Medlem af Bestyrelsen for Fattig- og Skolevesenet; thi han vil da mere og mere søge at unddrage sig enhver Deeltagelse deri, paa Grund af de store Byrder, som dermed ere forbundne. Dertil kommer, at der aldrig endnu er ført Klage over, at hans Deeltagelse i Bestyrelsen skulde medføre Ulemper, ligesom der heller ikke offentlig er fremkommet Noget om, at han skulde være mindre skikket til at udføre det Hverv, som man nu vil føre over paa Sogneforstanderskabet alene. Man maa heller ikke unblade at lægge Mærke til, at Præsten ingenlunde er den udelukkende Bestyrer af disse Sager, idet Sogneforstanderskabet jo staaer ved Siden af ham, og han altsaa kun er Udøver af de i Fællesskab vedtagne Beslutninger; thi i Sogneforstanderskabet bestemmes jo, hvor meget og hvor lidt der skal gives. Men jeg vil nu spørge: Hvem Anden kan bedre end Præsten bestemme, hvor og hvorledes der skal gives? og jeg vil spørge til, at du'er han ikke til dette Hverv, er der efter min Formening en stor Mangel ved ham, vel ligesaa stor, som om han var mindre begavet med Hensyn til den egentlige geistlige Virksomhed. Til disse Bemærkninger skal jeg foreløbig indskrænke mig.

Madjen: Jeg kan ikke være ganske enig med den ærede Forslagsstiller angaaende det foreliggende Lovforslag, ligesaa lidt som jeg kan være enig med ham i hans Motivering deraf; men paa den anden Side kan jeg heller ikke være enig med de ærede Herrer, som mene, at Lovforslaget hviler paa en fuldkommen Misforstaaelse. Naar jeg gaaer ud fra § 96